

Ігумен Іов (Гашпар) (6.10.1911 - 10.01.1993)

Ігумен Іов (в миру Гашпар Іван) народився 6 жовтня 1911 р. в с. Воловець (нині смт Воловець Закарпатської області) в селянській сім'ї. Батько – Гашпар Федір Іванович, мати – Форзан Анастасія Іванівна. Закінчивши 6 класів народної школи, продовжив навчання в горожанці у Сваляві та Бржезніцах (Чехія). У 1926 р. вступає послушником до Спасо-Преображенського чоловічого скиту в с. Тербля Тячівського округу. 1 жовтня 1930 р. призваний на дійсну військову службу до чехословацької армії. Закінчив молодший офіцерський курс із званням сержанта та саперний курс із званням старшого сержанта. Служив у Берегові та в 10 кавалерійському полку в Комарно (Словаччина). 28 березня 1932 р. демобілізувався, до 1934 р. проживав в будинку батьків¹.

У 1934 р. вступає до монастиря св. Іова Почаївського в с. Ладомірово на Пряшівщині. При монастирській типографії виконував послух наборщика та друкаря на протязі одного року².

На початку 1935 р. преосвященним Дамаскіном, єпископом Мукачівсько-Пряшівським, переведений на посаду завідуючого господарством Єпархіального управління в Мукачеві. Разом з тим зарахований до числа братії відновленого монастиря в с. Угля.

4 травня 1936 р. єпископом Дамаскіном пострижений у мантію з іменем Іов. 6 травня 1936 р. в храмі в с. Велика Крива рукоположений в читця³. 29 серпня 1936 р. поступив на навчання у

¹ Особова справа ігумена Іова (Гашпара) // АМПЄ.

² Там само.

³ Православний карпаторусскій вестникъ. – 1936. – № 2. – С. 13.

Ігумен Іов (Гашпар), 1960-і рр.

монастирську школу у Високих Дечанах¹, яку закінчив у 1940 р. Був прийнятий до числа братії монастиря в Дужи². 1 вересня 1940 р.

¹ Монастир Високи Дечани (серб. Манастир Високи Дечани/Manastir Visoki Dečani) – головний сербський православний монастир в Косово. Розташований в 12 км на південь від м. Печ, в західній частині Косова. Заснований у 1327 р. королем Стефаном. У 2004 р. внесений до списку об'єктів ЮНЕСКО.

² Монастир Дужи в честь Покрова Пресвятої Богородиці в XVI-XVII ст. був метохом монастиря Тврдош. У 1695 р. монастир в Дужи став резиденцією Герцеговинського митрополита. До 1945 р. монастир був чоловічим, з 1960 рр. в Дужи почали проживати монахині. Див. Образ Сербии. Сокровища Герцеговины // <http://www.pravoslavie.ru/gallery/gallery21.htm>

єпископ Захумсько-Герцеговинський Миколай (Йоканович) в храмі Введення Пресвятої Богородиці в монастирі Завала¹ рукоположив Іова в сан ієродиякона. 1 листопада 1940 р. в храмі Успіння Пресвятої Богородиці в монастирі Твердош² рукоположений у сан ієромонаха. Призначений настоятелем приходу в Дубровнику з приписними церквами в с. Любово та Главська. Склав іспити на водія 2 категорії³.

У 1941 р. призначений настоятелем приходського храму в с. Милетичево (Банат) з приписними храмами в селах: Крива Бара, Сеченово, Хайдучица, Мали Гай, Велики Гай, Мала Греда і Велика Греда.

1 червня 1941 р. заарештований німцями, ув'язнений у концтаборі Ясенниця. Восени 1941 р. о. Іову вдалося втекти з табору та приєднатися до сербських партизан. 30 березня 1945 р. перейшов до Чехословацької армії. З вересня 1945 р. працював вчителем неповної середньої школи та тимчасовим настоятелем приходів Чеської православної церкви в с. Десна в Ізерських горах з приписними храмами в селах: Танвалд, Тифенбахе, Полубне, Горне Сморжовке і Длней Сморжовке (північна частина Судет)⁴.

Указом єпископа Мукачівсько-Ужгородського Нестора від 23 травня 1946 р. призначений настоятелем приходу в с. Ганичі Тячівського району⁵.

¹ Монастир Завала в честь Введення в храм Пресвятої Богородиці знаходиться в 50 км від Требинья в Герцеговині. Точних даних про заснування монастиря немає. Храм розписаний 1619 р. хіландарським монахом Георгієм Митрофановичем. На даний час послухання настоятеля монастиря несе ієромонах Василій (Копитич). Див. Образ Сербії. Сокровища Герцеговини // <http://www.pravoslavie.ru/gallery/gallery21.htm>

² Монастир Твердош в честь Успіння Пресвятої Богородиці розташований в 5 км на захід від Требинья в Герцеговині. За легендами монастир засновано імператором Костянтином. Згодом він був зруйнований, а відновлений в кін. XIII – поч. XIV ст. сербським королем Милутином. Розквіт монастиря пов'язують з іменем митрополита Віссаріона I (поч. XVI ст.). У 1694 р. під час війни венеціанців та турків монастир зірвали, монахи покинули обитель. Монастир відновлено у 1928 р. У 1992 р. туди перенесено кафедру Захумсько-Герцеговинської єпархії. Див. Образ Сербії. Сокровища Герцеговини // <http://www.pravoslavie.ru/gallery/gallery21.htm>

³ Особова справа ігумена Іова (Гашпара) // АМПЄ.

⁴ Там само.

⁵ ДАЗО. – Ф.Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 165. – Арк. 76.

Протягом 1950-1951 рр. настоятель приходу в с. Квази з філіалом у с. Білин Рахівського району. 25 вересня 1951 р. переведений на посаду настоятеля храму в с. Новоселиця Міжгірського району з тимчасовим обслуговуванням храмів у с. Лісковець та Рекіти¹. 12 травня 1952 р. служить у с. Колочава Лаз з тимчасовим обслуговуванням храму в с. Колочава Горб². Вже через п'ять днів, 17 травня єпископ Іларіон (Кочергін) переводить ієромонаха Іова на посаду референта Єпархіального управління в Мукачеві³.

30 травня 1952 р. ієромонах Іов (Гашпар) був заарештований радянськими органами. 25 липня 1952 р. засуджений військовим трибуналом прикордонних військ МДБ Закарпатського округу за ст. 20-54-1 «а» УК УРСР до 25 років виправно-трудоих таборів, з поразкою у правах на 5 років і конфіскацією майна⁴. 8 червня 1955 р. міра покарання змінена до 5 років ув'язнення без поразки у правах. Отця Іова звинуватили в тому, що у 1949 р. інформував бандитів про дії органів безпеки, допомагав продуктами та інше⁵. Звільнений з ув'язнення 11 липня 1955 р. У тюремних застінках перебував на протязі 3 років 1 місяця і 11 днів. Реабілітований 1992 р.⁶

З 27 липня по 30 грудня 1955 р. проживав у своїй сестри у Воловці. У кінці грудня 1955 р. прийнятий в клір Мукачівсько-Ужгородської православної єпархії. 30 грудня 1955 р. призначений настоятелем приходу в с. Тросник Виноградівського району⁷. 9 червня 1959 р. переведений на посаду настоятеля приходу в с. Колодне, з приписними храмами в с. Брід та Дешковиця Іршавського району⁸.

¹ ДАЗО. – Ф.Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 170. – Арк. 157.

² Там само. – Арк. 158.

³ Там само. – Арк. 159.

⁴ Данилець Ю. Обмеження діяльності православного духовенства на Закарпатті в радянський період // <http://h.ua/story/122962/>

⁵ Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5254-С. (Гашпар І., Орос В., Бонь Д.). – Арк. 605.

⁶ Там само. – Арк. 605.

⁷ ДАЗО. – Ф.Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 170. – Арк. 160.

⁸ Там само. – Арк. 167.

1 серпня 1962 р. призначений настоятелем храму на честь Різдва Пресвятої Богородиці в с. Веряця з приписною церквою в с. Горбки Виноградівського району¹. У 1962 р. з благословіння Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Алексія I (Симанського) нагороджений правом носіння наперсного хреста. У 1967 р. ієромонах Іов був возведений в сан ігумена.

25 липня 1973 року архієпископ Мукачівський і Ужгородський Григорій (Закаляк) в характеристиці на ігумена Іова (Гашпара) писав: «Игумен Иов (Гашпар Иван Феодорович), настоятель прихода в селе Веряца Виноградовского района один из культурнейших монахов. Со стороны прихожан за хорошее служение и содержательные проповеди пользуется большим уважением. Человек твердого характера»².

У 1974 р. з благословіння Святійшого Патріарха Московського і всієї Русі Пімена (Ізвекова) ігумен Іов був нагороджений палицею. У 1979 р. нагороджений хрестом з прикрасами. У 1979-1984 рр. – настоятель храму в с. Теково Виноградівського району.

21 грудня 1984 р. у зв'язку з хворобою зачислений у за штат духовенства Мукачівсько-Ужгородської єпархії³. Помер 10 січня 1993 р. Похований на цвинтарі у с. Веряця Виноградівського району.

*Юрій Данилець,
ієрей Олександр Монич*

¹ ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 170. – Арк. 173.

² Особова справа ігумена Іова (Гашпара) // АМПЄ.

³ Там само.

Ієромонах Іриней (Сідлар) (11.08.1907 - ?? .1981)

Ієромонах Іриней (в миру Юрій Сідлар) народився 11 серпня 1907 р. в с. Осій Іршавського району в родині селян-бідняків. У 1918 р. закінчив п'ять класів народної школи. Після чого проживав разом з батьками, працюючи в сільському господарстві та на лісорозробках.

У 1930 р. поступив послушником до Свято-Преображенського чоловічого скиту в с. Тереля Тячівського округу. У травні 1931 р. пострижений у чернецтво з іменем Іриней. 15 лютого 1939 р. єпископом Володимиром (Раїчем) рукоположений у сан ієромонаха¹. З 27 вересня 1940 р. по 7 січня 1941 р. – настоятель приходу в с. Драгово Хустського округу, з 7 січня 1941 р. по 6 травня 1941 р. – настоятель приходу в с. Нягово (тепер Добрянське) Тячівського округу.

З 6 травня 1941 р. по 17 березня 1947 р. – священник в с. Апшиця-Водиця Рахівського району. 17 березня 1947 р. призначений священником до с. Дулово Тячівського району². 29 січня 1949 р. архієпископом Львівським і Тернопільським та Мукачівсько-Ужгородським Макарієм (Оксіюком) призначений обслуговувати також приход у с. Колодно Тячівського району³.

7 березня 1952 р. єпископом Іларіоном (Кочергіним) переведений на посаду духівника жіночого Свято-Успенського

¹ ДАЗО. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4 д. – Спр. 168. – Арк. 78 зв.

² Архів УСБУ. – Арх. кримін. спр. № 5748-С. (Сідлар Ю.). – Арк. 41.

³ ДАЗО. – 1490. – Ф. Р – 1490. – Оп. 4д. – Спр. 180. – Арк. 91.